

Yhdyskuntalautakunta	§ 121	06.09.2011
Kaupunginhallitus	§ 192	14.09.2011
Kaupunginhallitus	§ 213	05.10.2011

Kuntalaisaloite autoliikenteestä keskusta-alueella

185/996/2011

YLK § 121

Kaupunki on vastaanottanut 15.6.2011 kuntalaisaloitteen, jossa esitetään luopumista ajoyhteydestä Ymmerstasta Kirkkotien kautta Kauniaisten keskusta. Kuntalaisaloitteen on allekirjoittanut 315 henkilöä. Kuntalaisaloite on esityslistan **oheismateriaalina**. Aloitteen allekirjoittajien lista on nähtävillä kokouksessa.

Kuntalaisaloitteessa todetaan, että Kauniaisten keskustan suunnittelussa tavoitteena on toimiva lähipalvelukeskusta, joka lähinnä palvelee kunnan omia asukkaita ja heidän tarpeitaan. Aloitteen mukaan keskusta soveltuu parhaiten kevyen liikenteen varassa asioiville, ja autoilijoiden palveluita on luontevaa kehittää moottoritien läheisyyteen. Aloitteessa todetaan, että keskusta on tukehtumaisillaan jo nykyisiin automääriin, ja että Ersintien kautta avattavaa uutta ajoneuvoliikenneyhteyttä ei tulisi toteuttaa. Aloitteen mukaan ko. yhteys toteutuessaan turmelisi kapeiden asuntokatujen ympärille rakennettua asuinympäristöä.

Ersintien katusuunnitelma

Tieyhteys Kauniaisten ja Espoon välillä Ymmerstasta Kauniaisten keskusta Ersintien kautta sisältyy kaupunkien lainvoimaisiin asemakaavoihin, jotka on hyväksytty Espoossa 12.5.1998 ja Kauniaisissa 12.11.1964. KH päätti kokouksessaan 21.4.2010 antaa yhdyskuntatoimelle tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin yhteistyössä Espoon kanssa katuyhteyden avaamiseksi ja asemakaavan toteuttamiseksi myös tältä osin.

Kauniaisten puolella Ersintien katualue on rakennettu Espoon rajalle saakka. Espoon puolella Ersintiehen yhtyvää Ristihaantien jatketta ei ole rakennettu. Espoo on laatinut katusuunnitelmat Ristihaantien loppuosalle ja Ersintielle, mutta ei ole toistaiseksi toteuttanut niitä, koska Kauniaisten kanta Ersintien kautta tapahtuvaan läpiajoliikenteeseen Ymmerstasta Kauniaisten keskusta on aiemmin ollut kielteinen. Espoon asemakaavassa Ristihaantie jakaantuu Kauniaisiin päin tullessa Ersintiehen ja Borgintien kevyen liikenteen yhteyteen. Ajoneuvoyhteys on siis ohjattu asemakaavassa tapahtuvaksi Ersintien kautta Kauniaisiin, mikä myös maastollisista syistä on siihen sopiva. Asemakaavoituksessa on varattu yhteys myös ns. Ullanmäentien jatkeelle radan eteläpuolen vartta myöten, mutta tätä ei Kauniaisissa ole haluttu toteuttaa, vaan säilyttää alue yhtenäisenä Thurmaninpuistona. **Oheismateriaali 2.**

Kuntatekniikka laati KH:n päätöksen mukaisesti katusuunnitelman Kauniaisten puoleisen Ersintien osuudelle. Suunnitelma hyväksyttiin yhdyskuntalautakunnassa 26.10.2010 nähtävilläolon 27.9. – 11.10.2010 jälkeen. Suunnittelussa tehtiin yhteistyötä molemmiin puolin kaupunkien välistä rajaa siten, että kadut toteutuessaan ovat yhteensopivat. Yhdyskuntalautakunnan hyväksymän katusuunnitelman keskeinen tavoite on ollut jalankulkijoiden liikenneturvallisuuden parantaminen. Jo olemassa olevaan katuun on suunnitelmassa lisätty mm. jalkakäytävä ja

katuvalaistus. Nopeusrajoitukseksi määriteltiin 30 km/h, kadut varustetaan hidasteilla ja kadunvarsipysäköinti sallitaan. Kaikista näistä syistä voitiin hyvin arvioida, että yhteys ei houkuttele läpiajoon, vaan liikennöintimahdollisuutta tulevat lähinnä käyttämään paikalliset asukkaat, kuten on ollut tarkoituskin. Vastaavat ratkaisut jatkuvat myös läheisillä kaduilla, kuten Kirkkotiellä, jossa on 30 km/h nopeusrajoitus, töyssyhidasteita sekä kadunvarsipysäköinti sallittua.

Katusuunnitelmasta jätettiin valituksia Helsingin hallinto-oikeuteen, joka antoi asiassa päätöksen 24.5.2011. Ratkaisussaan hallinto-oikeus totesi, että yhdyskuntalautakunnan päätöstä katusuunnitelman hyväksymisestä ei ole valituksen johdosta syytä kumota tai muuttaa. Perusteluissaan hallinto-oikeus toteaa mm., että Ersintien tarve, linjaus ja läpiajettavuus sekä aluevaraukset on vahvistettu alueella voimassa olevassa asemakaavassa. Ersintie jalkakäytävineen on suunniteltu asemakaavan mukaiselle katualueelle ja katu toteuttaa asemakaavaa. Liikenteen voidaan arvioida lisääntyvän Ersintien varrella, jos Ersintien kautta kulkeva katuyhteys Espoon puolelle toteutetaan. Liikenteen mahdollisen lisäyksen ei kuitenkaan voida katsoa aiheuttavan kadun varren asukkaille suurempaa haittaa kuin mitä kaupunkiliikenteestä tavallisesti aiheutuu. Ersintien liikenneturvallisuus lisäksi paranee, kun katualueelle kadun reunaan rakennetaan kevyen liikenteen väylä ja Ersintien ja Yhtiöntien risteykseen lisätään suojatie. Katusuunnitelman mukaisen kadun on hallinto-oikeuden mukaan katsottava sopeutuvan asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä sekä täyttävän toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyvyyden vaatimukset.

Katusuunnitelma sisältyy kuntatekniikan vuoden 2011 hyväksytyyn työohjelmaan. Kadun toteutusta on kuitenkin toistaiseksi lykätty hallinto-oikeuden ratkaisun saamiseksi.

Näkökohtia Kauniaisten keskustaan liittyen

Kauniaisten keskusta-alueen kehittämisen keskeisenä tavoitteena on ollut aloitteessakin mainitun mukaisesti elinvoimaisen, modernin huvilakaupungin keskustan aikaansaaminen asumisen, palvelujen ja yrittämisen tarpeet huomioiden.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan palveluiden kehittämisessä tukeudutaan olemassa oleviin keskuksiin. Tämä on Kauniaisissakin keskustan kehittämisen päämäärä. Asukkaita lähellä olevien ja ilman autoa saavutettavien pienten paikalliskeskusten elinvoimaisuus ja kattava lähipalveluiden valikoima tulee turvata. Riittävät asiakasmäärät ovat tämän edellytys ja koko kaupungin etu. Tällä hetkellä uhkana on ennemminkin asiakasvirtojen suuntautuminen Kauniaisista pois päin joko jo olemassa oleviin tai jatkossa lisääntyvässä määrin vasta suunnitteilla oleviin suuriin kauppakeskuksiin. Useat yrittäjät ovat olleet yhteydessä kaupunkiin huolenaan vähäiset asiakasmäärät ja liikkeiden heikko kannattavuus. Selvää on, että autoasioinnin varaan suunniteltujen tilaa vievien ja muiden erikoiskaupan yksiköiden toteuttaminen ei kuulu Kauniaisten keskusta-alueelle.

Keskusta-alueen liikennetilannetta arvioitaessa on huomattava rakentamisen tämänhetkinen keskeneräisyys, jolloin nykyinen pysäköintipaikkojen määrä ei vastaa asemakaavan mukaista lopputilannetta. Suunnitelmiin sisältyy maanalainen pysäköintilaitos ja Kauniaistentien varren pysäköintialueen laajennus.

Liikenteen määräistä

Liikenne Espoossa 2010- raportissa lähimmät syksyllä 2010 mitatut keskimääräiset arkivuorokausiliikennemäärät (kavl) on mitattu Ullanmäentieltä kahdesta poikkileikkauksesta. Poikkileikkaustiedot sisältävät molempien liikennesuuntien määrät yhteensä. Pisteessä 1. Ullanmäentie väliltä Turunväylän ramppi – Bredanportti kavl = 5500, ja pisteessä 2. Ullanmäentie väliltä Bredanportti – Ristihaantie kavl = 3600. Bredantien osalla kavl = 2700 (Kauniaisten liikenneturvallisuuksuunnitelmassa mainittu kavl-luku Bredantiellä on 2900). Näistä mitatuista luvuista ei Espoon asiantuntijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella kuitenkaan ole mahdollista johtaa liikenne-ennustetta uudelle Ersintien yhteydelle, eikä niitä voi käyttää vertailulukuina.

Tästä syystä on yhdyskuntatoimi tilannut asiantuntija-arvion tulevaisuuden liikennemäärien ennustamiseksi tilanteessa, jossa Ersintie ja Ristihaantie olisi rakennettu suunnitelmien mukaisesti (**oheismateriaali 3**). Uuden yhteyden toteutumisen vaikutuksia on raportissa tarkasteltu kahdella eri liikenne-ennustemallilla mm. lähialueen maankäyttö-, asukasluku- ja liikennetietoja hyödyntäen. Raportin tiivistelmässä todetaan, että kun Ersintielle ja Ristihaantielle rakennetaan hidastetöyssyt samanaikaisesti uuden yhteyden toteuttamisen kanssa, läpiajoliikennettä ei muodostu juuri lainkaan. Tällöin Ersintien keskimääräisen vuorokausiliikennemäärän arvioidaan olevan 95-240 ajoneuvoa/vrk ennustemenetelmästä ja tarkasteluvuodesta riippuen. Mikäli kaduille ei tehdä hidasteita, molemmat ennusteet osoittavat, että uusi yhteys houkuttelisi alhaisesta nopeusrajoituksesta (30 km/h) huolimatta myös läpiajoliikennettä. Ilman hidasteita Ersintien liikennemäärä olisi noin 330-650 ajoneuvoa/vrk. Lähivuosien liikennemäärät ovat lähellä mainittuja alarajoja, ylärajat ovat ennustevuoden 2035 lukuja.

Todettakoon vielä, että KH kokouksessaan 30.3.2011 käsitellessään Ersintien katusuunnitelmaan liittyvää kirjettä, päätti että yhdyskuntatoimi tulee seuraamaan liikenteen kehitystä Ersintiellä ja Kirkkotiellä ja tarvittaessa harkitsemaan katurakenteisiin tai liikenteenohjaukseen liittyviä muita toimenpiteitä.

YTJ:

Lautakunta päättää merkitä vastauksen kuntalaisaloitteeseen tiedoksi, ja lähettää sen edelleen tiedoksi KH:lle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

KH § 192

KJ:

KH merkitsee lautakunnan antaman vastauksen kuntalaisaloitteeseen tiedoksi.

.....

Varapj. Harms-Aallon ehdotus asian jättämisestä pöydälle asiantuntijalta pyydetyn lisäselvityksen saamiseksi, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Asia jätettiin pöydälle.

KH § 213

Oheismateriaalina päivitetty liikenne-ennuste. Muu oheismateriaali on jaettu KH:n 14.9.2011 kokoukseen.

Liikenne-ennusteen laatinut asiantuntija on pyydetysti tarkistanut ennusteen ja siihen vaikuttavat lähtötiedot. Asiantuntijan mukaan lähivuosien ennustemääriin ei uudella tarkastelulla ole ollut juurikaan vaikutusta. Jatkossa pidemmällä aikavälillä kohti ennustevuotta 2035 liikennemääriin vaikuttaa merkittävästi hidasteiden toteutus. Hyväksyttiin katusuunnitelmaan sisältyvät hidasteet.

KJ: KH merkitsee lautakunnan antaman vastauksen kuntalaisaloitteeseen tiedoksi.

.....

Varapuheenjohtajan kannatettu (Ant-Wuorinen) ehdotus lisäykseksi, hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös: KH merkitsi tiedoksi yhdyskuntalautakunnan antaman vastauksen keskustan autoliikennettä koskevaan kuntalaisaloitteeseen.

Lisäksi KH päätti kehottaa yhdyskuntatointa seuraamaan liikennemäärien kehitystä ja tarvittaessa ryhtymään läpiajoliikennettä ohjaaviin tarpeellisiin toimenpiteisiin.